

SIYOSIY ELITADA INDIVIDUALLIK VA GURUHVIYLIK

Safarov Bekzod

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti

Ijtimoiy fanlar fakulteti Siyosatshunoslik yo'nalishi

3- kurs talabasi

Anotatsiya: Ushbu maqolada Individ so'zi, barcha insonlarning maxsus oid bolalik, qadrdonlik, maqsadlari, value, canvlar paydo bolishi tufayli ularning hayotdagi riyatilarini amalga oshirish barchaligini ifodalaydi. Maqsadi bu, zamonaviy dunyoqarash_u usuli, obektivlik va globalizatsiya mavzusida insonning barcha jihatlari lekin izohlovchi bir mavzudir. Bu mavzuni boshqaruvi uchun, individ kelib chikishi, muvaffaqiyatli guruh ishlari va ish yakunlarida o'zaro munosabatlar va bir qancha talablar voqealar bo'lishi kerak. Keyingi sahifalarda, "guruh" mavzusiga o'tiramiz.

Kalit so'zlari: Individ, guruh, jamoa, maqsad, inson, elita, g'oya, fikr, shaxs va jamg'arma.

Siyosiy elitada individuallik ta'kidlanishi odatda xarakterli mavzu, chunki siyosiy elit, hukumatda katta vaqt va quvvatga ega bo'lgan shaxslar yoki guruhrar to'plami sifatida tasvirlanadi. Ularda individuallik odatda jamg'armalar, guruhrar yoki siyosiy partiyalar ko'rinishida namoyon bo'lishi mumkin. Bunday holatlarda, siyosiy elit tashkil etuvchilari odatda kamchiliklarni ko'paytirish, quvvatni yanada jamlash va o'zlarining maqsadlarini erkinlik bilan muvofiqlashga urinishlari mumkin.

Boshqa taraftan, siyosiy elitda individuallik ta'kidlanishi hamda bu elitning ichki farqliliklari, masalan, siyosiy g'oyalar, siyosiy maqsadlar, siyosiy qarorlarni qabul qilish usullari, va siyosiy fikr-mulohazalarni anglatish usullari asosida o'rganilishi mumkin. Siyosiy elitning ichki farqliliklari, ularning siyosiy jarayonlarda o'zlarining manfaatlari uchun qanday imkoniyatlarga ega bo'lishi, siyosiy turmush tarzlarini tavsiya etishi va hokimiyat tizimlarini shakllantirishda o'zgarishlarni ko'rsatishi mumkin.

Siyosiy elitda individuallikning ta'kidlanishi, odatda siyosiy tizimning faolchilik darajasini, uning demokratikligi, ko'p ovozli shakllarda rahbarlik qilish, siyosiy hukumat organlarida faoliyat ko'rsatish va boshqalar kabi ko'rsatuvlari kuzatishda juda muhimdir. Bu individualizm, elit tashkil etishda ko'plab ko'rsatuvlarga ega bo'lgan siyosiy jarayonlarda, go'zal chora-tadbirlar qilish adabiyotlarda, siyosiy turmush tarzlarida va hokimiyatni o'zgartirishda ahamiyatga ega.

Inson va guruhviylik o'rtasidagi munosabatlar, insonlarning guruhga oid o'zgartirishlari va guruhnинг o'zi uchun tuzilish yoki faoliyatini talab qilish paytakhtidagi vositalar va xususiyatlarga qarab o'rganiladi. Inson va guruhviylik

munosabatlari, psixologiya, sotsiologiya, antropologiya va boshqa sohalardagi ilmiy tadqiqotlarda keng jihatdan o'rganilgan va tahlil qilingan mavzu hisoblanadi.

Guruhviylik, insonlarning jamoat tashabbuslariga, integratsiyasiga, guruhning o'zi uchun maqsadlarni kutilgan qilib chiqishiga va guruh a'zolari o'rtasidagi aloqalar tuzilishiga oid yuqori darajada talab qiladi. Insonlar guruhlarga oid hissiyotlar, jamoatning qabul qiluvchanligi, kompromisslar, guruh ichidagi rivojlanish, guruh faoliyatining rivojlanishi va guruhning o'zining hujum qilish to'g'risida g'oyalar sifatida ko'rsatilishi mumkin. Bularning hammasi inson va guruhning o'zaro munosabatlari va guruhning o'zining faoliyati moyilini shakllantiradi.

Guruhsiz o'rtasidagi munosabatlarning yaxshi bo'lishi, diqqatni solid kiritish, qatnashish va jamiyat tashabbuslarini o'z ichiga oladigan guruhsiz rivojlanishi uchun juda muhimdir. Inson va guruhning o'zaro munosabatlari, insonlarning jamoatga guruhda o'zi bilan qanday o'zi adabiyotlari, qanday o'zi qadrlashlari va qanday o'zi sodiq bo'lishlari hisoblanadi. Bu turi inson va guruh munosabatlari, guruhning o'zi uchun qilingan o'zgarishlarga olib kelishi, guruh tuzilishi, guruh muhofazasi va guruh faoliyati bilan bog'liq o'zgarishlarga o'xshaydi.

"Siyosiy inson" ifodasi odatda insonning siyosiy faoliyatini aks ettiradi yoki siyosiy jarayonlarda qatnashgan insondir. Siyosiy insonlar, hukumat tizimida, siyosiy partiyalarda, xalqaro tashkilotlarda yoki boshqa siyosiy tashkilotlarda faol bo'lgan, siyosiy tajriba va bilimga ega bo'lgan kishilardir.

Ular siyosiy jarayonlarda o'zlarining fikr-mulohazalarini ifoda etish, siyosiy ko'rsatkichlarni o'rganish, siyosiy qarorlarni qabul qilish va hokimiyat organlarida faoliyat ko'rsatishadi. Siyosiy insonlar, madaniyat, siyosat, hukumat tizimi, diplomatica, shaxsiy huquq va boshqa siyosiy mamlakatlarda ko'p turlarda faoliyat ko'rsatishlari mumkin.

Bu xususiyatlarga qarab, siyosiy insonlar jamiyatning siyosiy jarayonlarida o'zlarining afzalliklarini namoyon etushi, siyosiy qarorlar va siyosiy muammolar yechimi jarayonida hissa qo'shilishini o'z ichiga oladi. Ayni paytda, ular siyosiy chorralarga siyosiy rivojlanish, mas'uliyat va siyosiy ko'rsatkichlar hisoblanadi.

Bekzod, [20/11/2023 19:53]

"Siyosiy inson" ifodasi odatda insonning siyosiy faoliyatini aks ettiradi yoki siyosiy jarayonlarda qatnashgan insondir. Siyosiy insonlar, hukumat tizimida, siyosiy partiyalarda, xalqaro tashkilotlarda yoki boshqa siyosiy tashkilotlarda faol bo'lgan, siyosiy tajriba va bilimga ega bo'lgan kishilardir.

Ular siyosiy jarayonlarda o'zlarining fikr-mulohazalarini ifoda etish, siyosiy ko'rsatkichlarni o'rganish, siyosiy qarorlarni qabul qilish va hokimiyat organlarida faoliyat ko'rsatishadi. Siyosiy insonlar, madaniyat, siyosat, hukumat tizimi, diplomatica, shaxsiy huquq va boshqa siyosiy mamlakatlarda ko'p turlarda faoliyat ko'rsatishlari mumkin.

Bu xususiyatlariga qarab, siyosiy insonlar jamiyatning siyosiy jarayonlarida o'zlarining afzalliklarini namoyon etubi, siyosiy qarorlar va siyosiy muammolar yechimi jarayonida hissa qo'shilishini o'z ichiga oladi. Ayni paytda, ular siyosiy choralarga siyosiy rivojlanish, mas'uliyat va siyosiy ko'rsatkichlar hisoblanadi.

Asosiy adabiyotlar:

1. Ilin V. Filosofskaya antropologiya. –M.: Izdatelstvo: Knijnyi dom "Universitet", 2009.
2. Remezova I.I. Sovremennaya filosofskaya antropologiya. –M.: Izdatelstvo: INION RAN, 2005 - 89 s.
3. Filosofskaya antropologiya: Aktualnye ponyatiya: ucheb. Posobie / Ye.S.Cherepanova i dr.; [pod obshch. red. Ye.S.Cherepanovoy]. – Yekaterinburg: Izdvo Ural. un-ta, 2017. – 324 s.
4. Choriev A. Inson falsafasi: Inson to‘g‘risidagi falsafiy fikrlar taraqqiyoti. 1- kitob. Qayta ishlangan va to‘ldirilgan 2-nashri. -T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2007.
5. Choriev A., Choriev S. Renessans davri. Yevropa falsafasi. / Anvar Choriev, Sanjar Choriev – Toshkent: «Tafakkur qanoti», 2015. – 112 b.
6. Shermuxamedov S. Inson falsafasi. -T.: Fan, 2009.